

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏԻ (27.10.2020)

Վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի վերաբերյալ

**2020 թվականի հոկտեմբերի 27-ի ՀՀ ԿԲ Խորհրդի նիստին մասնակցում էին՝
ՀՀ ԿԲ նախագահ Մ. Գալստյանը, ՀՀ ԿԲ նախագահի տեղակալներ Ն. Երիցյանը,
Վ. Աբրահամյանը, Խորհրդի անդամներ Հ. Ղահրամանյանը, Ա. Դարբինյանը, Ա.
Ստեփանյանը, Օ. Աղասյանը, Հ. Խաչատրյանը**

Խորհրդի նիստը սկսվեց հոկտեմբերի 27-ի դրությամբ Իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ: Քննարկվեցին գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական, հարկաբյուջետային, ֆինանսական և դրամավարկային հատվածների զարգացումները՝ կորոնավիրուսի համավարակի երկրորդ ալիքի բռնկման, ռազմական դրության և դրանցից ածանցվող՝ տնտեսական հեռանկարների հետ կապված մեծ անորոշությունների համատեքստում:

Արձանագրվեց, որ 2020 թվականի սեպտեմբերին գրանցվել է 0.2% գնանկում՝ նախորդ տարվա նույն ամսվա 0.2% գնաճի դիմաց, որի պարագայում **12-ամսյա գնաճը կազմել է 1.4%**: Ամսվա գնանկումը պայմանավորվել է հիմնականում «Սննդամթերք և ոչ ալկոհոլային խմիչք» ապրանքախմբի գների 0.8% նվազմամբ, իսկ ոչ պարենային ապրանքների գները և ծառայությունների սակագներն աճել են՝ յուրաքանչյուրը 0.2%-ով: Սեպտեմբերին **12-ամսյա բնականոն գնաճը** շարունակել է ավելանալ և ամսվա վերջին կազմել է **1.3%**:

Երրորդ եռամսյակի ընթացքում արտաքին հատվածում դիտվել է համաշխարհային տնտեսական ակտիվության որոշակի վերականգնում, սակայն սեպտեմբեր-հոկտեմբեր ամիսներին կորոնավիրուսի համավարակի երկրորդ ալիքի բռնկման և վարակի տարածման տեմպերի արագացման հետևանքով տնտեսական հեռանկարների հետ կապված անորոշությունները զգալիորեն ավելացել են: Դրա հիման վրա գնահատվում է, որ տարեվերջին, ԿԲ կանխատեսումներին համահունչ, համաշխարհային և, մասնավորապես՝ ՀՀ հիմնական գործընկեր երկրների տնտեսական իրավիճակը որոշակիորեն կվատթարանա, ինչը միաժամանակ կծնավորի ռիսկեր տնտեսական աճի և համախառն պահանջարկի վերականգնման հետաձգման ուղղությամբ: Նման իրավիճակում գործընկեր երկրներից ՀՀ տնտեսություն կփոխանցվեն որոշակի

գնանկումային ճնշումներ: Ապրանքահումքային հիմնական շուկաներում, ընդհանուր առմամբ, պահպանվել է ցածր գնաճային միջավայրը, չնայած պարենային ապրանքների և պղնձի միջազգային շուկաներում դիտվել են սպասվածից փոքր-ինչ գնաճային դրսևորումներ՝ պայմանավորված առաջինի դեպքում՝ հացահատիկի, բուսական յուղի և շաքարավազի գների աճով, իսկ երկրորդի դեպքում՝ Չինաստանի տնտեսության ավելի արագ վերականգնմամբ: Ստեղծված իրավիճակում ՀՀ հիմնական գործընկեր երկրների ԿԲ-ները կշարունակեն վարել խթանող դրամավարկային քաղաքականություն:

ՀՀ տնտեսական զարգացումների քննարկման ժամանակ արձանագրվեց, որ երրորդ եռամսյակի ընթացքում պահպանվել է ցածր տնտեսական ակտիվությունը, որի արդյունքում հունվար-սեպտեմբերին՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ տնտեսական ակտիվության ցուցանիշը կազմել է -6.6%: Վերջինս հիմնականում պայմանավորվել է շինարարության և ծառայությունների ճյուղերում արձանագրված զգալի անկմամբ: Սեպտեմբեր-հոկտեմբեր ամիսներին, ինչպես և ողջ աշխարհում, Հայաստանում ևս զգալիորեն ավելացավ համավարակի տարածման արագությունը, որի տնտեսական հետևանքները, ընդհանրական սահմանափակումների բացակայության պարագայում, գնահատվում են Դրամավարկային քաղաքականության երրորդ եռամսյակի ծրագրի կանխատեսումների շրջանակներում: Այնուամենայնիվ արձանագրվեց, որ սեպտեմբերի 27-ին Ադրբեյջանի կողմից Արցախի Հանրապետության շփման գծի ողջ երկայնքով սանձազերծած լայնամասշտաբ հարձակումը և այդ իրավիճակում ՀՀ-ում հայտարարված ռազմական դրությունը առաջացրել են դրա տնտեսական հետևանքների հետ կապված լրացուցիչ անորոշություններ: Նման պարագայում տարեվերջին տնտեսության բոլոր ճյուղերում սպասվում է ավելի խորը անկում, ինչը կարտահայտվի ինչպես առաջարկի, այնպես էլ պահանջարկի գործոններով: Այսպես, երրորդ եռամսյակում ներքին թույլ պահանջարկի միտումները պահպանվել են և, չնայած մինչև տարեվերջ դրամական փոխանցումների սպասվող ավելի արագ աճին ու Կառավարության կողմից նախատեսվող զգալի խթանող հարկաբյուջետային քաղաքականության իրականացմանը, ներքին պահանջարկը գնահատվում է կանխատեսվածից ավելի ցածր բացասական տիրույթում՝ կրելով տնտեսական հեռանկարների հետ կապված մեծ անորոշությունների գերակշռող ազդեցությունը: Ընդհանուր առմամբ ռազմական դրության բացասական ազդեցությունը 2020թ. տնտեսական աճի վրա գնահատվել է 1 տոկոսի շրջանակներում: Արձանագրվեց նաև, որ, այս ամենով հանդերձ, տնտեսական զարգացումների հեռանկարը չափազանց անորոշ է և կախված է ռազմական դրության տևողությունից, ակտիվությունից և ընդգրկունությունից:

Խորհուրդը քննարկեց հոկտեմբերին ՀՀ ֆինանսական շուկայում ձևավորված իրավիճակը և արձանագրեց, որ ռազմական դրության պայմաններում որոշակիորեն ավելացել է դրամային իրացվելիության նկատմամբ պահանջարկը, ինչն ամբողջությամբ բավարարվել է ԿԲ կողմից. արդյունքում շուկայական կարճաժամկետ տոկոսադրույքները պահպանվել են ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի շուրջ: Խորհուրդն արձանագրեց, որ, ռազմական դրությունից բխող ռիսկերով պայմանավորված՝ դիտվել է

երկրի ռիսկի հավելավճարի աճ, ինչն արտահայտվել է նաև պետական պարտատոմսերի շուկայի միջնաժամկետ և երկարաժամկետ հատվածում եկամտաբերության որոշակի աճով: Բանկային համակարգում վարկերի և ավանդների տոկոսադրույքները ցուցաբերել են հիմնականում կայուն վարքագիծ: Նշվեց նաև, որ չնայած ստեղծված իրավիճակում տեմպերի որոշակի դանդաղմանը, հոկտեմբերին շարունակվել է բանկային համակարգի կողմից տնտեսության վարկավորման աճը, որին գերակշռող է մնում իրականացվող տնտեսական օժանդակության ծրագրերի նպաստումը:

Իրավիճակային հաշվետվության և արտաքին ու ներքին մակրոտնտեսական զարգացումների վերաբերյալ քննարկումից հետո Խորհուրդն անցավ դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների քննարկմանն ու քաղաքականության տոկոսադրույքի որոշման կայացմանը: **Խորհրդի քննարկմանն էր ներկայացվել վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքն անփոփոխ թողնելու առաջարկ:** Վերջինս հիմնված էր ձևավորված փաստացի և սպասվող մակրոտնտեսական իրավիճակի, ռազմական դրությամբ պայմանավորված՝ երկրի ռիսկի հավելավճարի որոշակի աճի և անորոշությունների ավելացման, ինչպես նաև տարեվերջին զգալի խթանող հարկաբյուջետային քաղաքականության իրականացման ակնկալվող ազդեցությունների վրա: Ընդ որում, գնահատվում էր, որ ստեղծված իրավիճակում տոկոսադրույքն անփոփոխ թողնելով՝ ԿԲ-ն պահպանում է դրամավարկային քաղաքականության խթանող դիրք, ինչը, հարկաբյուջետային զգալի խթանման հետ մեկտեղ, նպաստավոր միջավայր կձևավորի տնտեսական ակտիվության և ներքին պահանջարկի հետագա վերականգնման համար: Ուստի, ԿԲ Խորհուրդը միաձայն ընդունեց **վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքն անփոփոխ թողնելու որոշում**, ինչի արդյունքում սպասվում է, որ գնաճն աստիճանաբար կավելանա և կանխատեսվող հորիզոնի վերջում կկայունանա նպատակային ցուցանիշի շուրջ:

Հաշվի առնելով միջնաժամկետ հատվածում տնտեսական զարգացման հեռանկարի հետ կապված էական անորոշությունը՝ ԿԲ Խորհուրդը միակարծիք էր ստեղծված իրավիճակում գների կայունության նպատակի հետևողական և անվերապահ ապահովման շրջանակներում առավել ճկուն դրամավարկային քաղաքականության իրագործման հարցում: Միաժամանակ նշվեց, որ դրա հնարավորությունը և միջավայրը ԿԲ-ն արդեն ստեղծել է՝ վերջին տարիներին գների ու ֆինանսական կայունությանն ուղղված հետևողական և արդյունավետ քաղաքականության իրականացման շնորհիվ:

ԿԲ Խորհուրդն անդրադարձավ նաև կանխատեսված ուղեգծից գնաճի շեղման ռիսկերին, որոնց հետ կապված անորոշությունները թեև էականորեն ավելացել են, սակայն ներկայումս գնահատվում են հավասարակշռված: Միևնույն ժամանակ, դրանք մշտադիտարկվում են և դրանց դրսևորման դեպքում ԿԲ կողմից կլինի համապատասխան արձագանք՝ միջնաժամկետ հատվածում գնաճի նպատակի ապահովման համար:

Խորհուրդը հաստատեց ԿԲ գործիքների տոկոսադրույքների վերաբերյալ որոշումը և առաջարկվող մամլո հաղորդագրությունը, որոնք կցվում են:

Տոկոսադրույքի որոշում

ԿՈՂ

050.0177 L. 27.10.20

27 հոկտեմբերի 2020 թվականի թիվ 177 L

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԴՐԱՄԱՎԱՐԿԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, 20-րդ հոդվածի «գ» և «ե» կետերով և «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի դրույթներով՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Է.

1. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը սահմանել 4.25%:
2. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից տրամադրվող լոմբարդային ռեպո գործիքի տոկոսադրույքը սահմանել 5.75%:
3. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից դրամական միջոցների ներգրավման գործիքի տոկոսադրույքը սահմանել 2.75%:
4. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ինտերնետային տնային էջում հրապարակման օրվան հաջորդող օրը:

**Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի նախագահ՝**

Մարտին Գալստյան

2020 թ. հոկտեմբերի 27
Երևան

ՄԱՍՈՒԼԻ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

27.10.2020

2020թ. հոկտեմբերի 27-ի նիստում ԿԲ Խորհուրդը որոշեց վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը թողնել անփոփոխ՝ սահմանելով 4.25%:

2020թ. սեպտեմբերին արձանագրվել է 0.2% գնանկում՝ նախորդ տարվա նույն ամսվա 0.2% գնաճի դիմաց, որի պարագայում 12-ամսյա գնաճը կազմել է 1.4%: Միևնույն ժամանակ, 12-ամսյա բնականոն գնաճը փոքր-ինչ ավելացել է՝ կազմելով 1.3%:

Չնայած երրորդ եռամսյակում համաշխարհային տնտեսությունում արձանագրված որոշակի դրական զարգացումներին, գնահատվում է, որ սեպտեմբեր-հոկտեմբեր ամիսներին կորոնավիրուսի համավարակի նոր թափով տարածման և դրանից ածանցվող բարձր անորոշությունների պարագայում համաշխարհային պահանջարկի և տնտեսական ակտիվության վերականգնումը որոշակիորեն կհետաձգվի: Միևնույն ժամանակ, ապրանքահումքային շուկաներում պահպանվում է թույլ գնաճային միջավայր: Նման իրավիճակում ՀՀ հիմնական գործընկեր երկրների ԿԲ-ները շարունակում են իրականացնել խթանող դրամավարկային քաղաքականություն: Այդուհանդերձ, ԿԲ Խորհուրդը գնահատում է, որ արտաքին հատվածից ՀՀ-ում գնաճային միջավայրի վրա ազդեցություն չի սպասվում:

Երրորդ եռամսյակում ՀՀ-ում պահպանվել է ցածր տնտեսական ակտիվությունը և սեպտեմբերին՝ նախորդ տարվա նույն ամսվա նկատմամբ արձանագրվել է տնտեսական ակտիվության 7.5% նվազում, ինչը հիմնականում արտահայտվել է ծառայությունների ոլորտի զգալի կրճատմամբ: Չնայած իրականացված հարկաբյուջետային խթանող քաղաքականությանը, ներքին պահանջարկը եռամսյակի ընթացքում սպասվածից որոշակի թույլ է եղել՝ առավելապես պայմանավորված մասնավոր սպառման ավելի խորը նվազմամբ: 2020թ. սեպտեմբերի 27-ին Արցախի Հանրապետության և Ադրբեյջանի շփման գծի ողջ երկայնքով Ադրբեյջանի կողմից լայնամասշտաբ ռազմական հարձակումը և դրա հետ մեկտեղ հոկտեմբերի առաջին կեսին կորոնավիրուսի համավարակի բարձր տեմպերով տարածումը ձևավորել են բացասական միջավայր թե՛ առաջարկի, թե՛ պահանջարկի զարգացումների տեսանկյունից: Գնահատվում է, որ թողարկման ծավալների որոշակի կրճատմանը զուգահեռ, միաժամանակ կավելանա տնտեսական աճի հեռանկարների հետ կապված անորոշությունը՝ դրանով իսկ որոշակի հետաձգելով տնտեսական ակտիվության և ներքին պահանջարկի վերականգնումը: Ստեղծված իրավիճակում Կառավարությունը նախանշում է զգալի ընդլայնող հարկաբյուջետային քաղաքականության իրականացում:

Հաշվի առնելով վերոնշյալ փաստացի և սպասվող մակրոտնտեսական զարգացումները, այդ թվում՝ դիսկի հավելավճարի որոշակի աճը, ԿԲ Խորհուրդը նպատակահարմար է գտնում անփոփոխ թողնել վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը: Նման պայմաններում, կանխատեսվող հորիզոնում գնաճն աստիճանաբար կավելանա և ժամանակահատվածի վերջին կկայունանա նպատակային 4% ցուցանիշի շուրջ:

ԿԲ Խորհուրդը գնահատում է, որ տնտեսական հեռանկարների մասով բարձր անորոշությունների ներքո առկա են կանխատեսված ուղեգծից գնաճի շեղման երկկողմանի հավասարակշռված ռիսկեր, ուստի Կենտրոնական բանկը իրական ժամանակի ռեժիմով հետևում է իրադարձությունների զարգացմանը և դրանց դրսևորման պարագայում պատրաստ է համապատասխանորեն արձագանքել՝ ապահովելով գների կայունությունը միջնաժամկետ հատվածում:

Տոկոսադրույքի մակարդակի որոշման հիմքում ընկած մանրամասն տեղեկատվությանը կարող եք ծանոթանալ 2020թ. նոյեմբերի 10-ին հրապարակվելիք Մամլո հաղորդագրությունում (Տոկոսադրույքի արձանագրություն):